

Изтеглен касис 13.07.2021г. 50.
С Т

На 04.06.2021г., петък, около обяд, Живко Димитров Ангелов, който бил на 80 години и приятеля му Любен, на 58 години, както обикновено, седели на пейка в градинката срещу училище „Димчо Дебелянов“ в гр. Варна и си говорели. Покрай тях минала Марияна Емилова Тодорова, родена през 1969 година, която била многократно осъждана за кражби като последното ѝ осъждане по НОХД № 5073/ 2018г. по описа на ВРС за кражба в условията на повторност, с което ѝ било наложено наказание лишаване от свобода за срок от 1г., било изтърпяно на 06.05.2021г. Марияна била позната на Любен и той я запознал с Живко. Живко се похвалил, че в дома си имал ракия и ги поканил да се почерпят. Любен отказал, а Марияна се съгласила и двамата с Живко с автобус отишли в апартамента му в гр. Варна. Седнали в хола и Живко извадил шише ракия. Марияна попитала Живко дали може да ѝ даде 20 лв., тъй като имала син, не му била сготвила и нямало какво да яде. Живко отворил шкафа в хола, където държал 300 лв., извадил банкнота от 20 лв., която ѝ дал. Не след дълго Живко отишъл до тоалетната и като се възползвала от отсъствието му, Марияна отворила шкафа, взела парите, както и дебитната му карта с №474836****6093, издадена от „Банка ДСК“ АД на негово име, която била до парите, с написан ПИН код на листче, прикрепено върху нея. След като Живко излязъл от тоалетната, Марияна казала, че ще иде да купи бира и не се върнала, отишла и си купила блуза.

На следващия ден – събота, 05.06.2021г., Марияна като използвала картата на Живко, от банкомат на Банка „ДСК“ АД, АТМ D1994002, находящ се в гр. Варна изтеглила в 14:41:30ч. сума в размер на 50лв., в 14:43:00ч. изтеглила сума в размер на 20лв. и в 14:44:34ч. изтеглила сума в размер на 20лв. На 06.06.2021г., в неделя, Марияна от банкомат на Банка „ДСК“ АД, АТМ D 02200301, находящ се в гр. Варна изтеглила в 09:35:39ч. сума в размер на 20лв., в 09:36:38ч. изтеглила сума в размер на 100лв., в 10:17:20ч. изтеглила сума в размер на 250лв. Същият ден следобед, от банкомат на Банка „ДСК“ АД, АТМ D1994002, находящ се в гр. Варна изтеглила в 13:04:24ч. сума в размер на 20лв. и в 13:05:06ч. изтеглила сума в размер на 20лв.

В понеделник, на 07.06.2021г., както всеки месец, Живко тръгнал да си изтегли от банкомат пенсията. Като отворил шкафа в хола да си вземе дебитната карта, установил липсата ѝ, видял и че парите също ги нямало. Живко веднага отишъл в банка ДСК АД, в клона, където работела с клиенти Иванка Асенова, на която казал, че му няма нито дебитната карта, нито парите, които били оставени до нея в шкафа. Иванка Асенова извършила проверка на сметката му и установила горецитираните тегления, извършени на 05.06.2021г. и на 06.06.2021г. от постъпилата му пенсия на 05.06.2021г. сутринта. Живко се притеснил и споделил на служителката на банката Иванка Асенова за жената, която била дошла в дома му в петък и че освен нея друг не бил идвал, както и че той не бил напускал дома си в събота и в неделя. Иванка Асенова блокирала дебитната му карта и му предоставила извлечение от сметката му. Живко споделил за случилото се с приятеля си Любен, който веднага го посъветвал да пусне жалба в полицията. През месец юли 2021г. Любен случайно срещнал

13.08.2024г. изтеглен казус
Д. ...

Марияна, която му се похвалила, че откраднала парите на дъртака Живко и му изтегвила пенсията.

На 06.08.2021г. по сметката на Живко постъпила пенсията му за месец август 2021г. На 07 август 2021г. Живко пак бил в градинката срещу училище „Димчо Дебелянов“ в гр. Варна, където дошла и Марияна. Живко споделил, че отива да си изтегли пари от пенсията и Марияна тръгнала с него. Живко изтеглил 300 лв. от пенсията си на каса от клон на банката в Гранд Мол и ги сложил в джоба си, след което двамата отново отишли в дома на Живко. Щом влязъл в апартамента, Живко веднага отишъл в спалнята, където оставил изтеглената сума от 300 лв. в гардероба и заключил вратата на спалнята. Ключът от спалнята бил на същата връзка с ключовете от входната врата на апартамента, която след като заключил спалнята, оставил от вътрешната страна на бравата на входната врата. Двамата влезли в хола и пак се черпили с ракия. В един момент Живко отишъл до тоалетната. Като се възползвала от отсъствието му, Марияна взела връзката с ключовете, отключила спалнята, взела от гардероба парите и върнала връзката на бравата на входната врата. Тя била в коридора, когато Живко излязъл от тоалетната, поради което споделила, че си тръгва, тъй като много бързала. С част от парите си купила нова чанта. След като заминала, Живко влязъл в спалнята и установил, че току-що изтеглените пари от пенсията му ги няма и веднага сигнализирал полицията за случилото се. По двете жалби на Живко прокурорът образувал досъдебно производство.

Въпроси:

1. Определете квалификацията на извършената престъпна деятелност, мотивирайте я.
2. Изпишете съответния диспозитив на обвиненията.
3. Коя прокуратура е компетентната да осъществи ръководството и надзора на досъдебното производство? Мотивирайте се.
4. Мариана била призована да се яви за привличане като обвиняема, но се явила без защитник като обяснила, че въпреки, че иска да бъде защитавана, нямала пари да плати на адвокат, защото не работела и наскоро била излязла от затвора. Разследващият съобразил, че минимума на предвиденото ѝ наказание не е над десет години, привлякъл я в качеството на обвиняема и провел разпита ѝ без защитник. В тази връзка било ли е допуснато процесуално нарушение? Обосновете отговора си.
5. Подлежи ли делото на разглеждане по реда на особените правила, глава 27 и глава 29 и при какви предпоставки.

ОТГОВОРИ НА КАЗУС

1. Определете квалификацията на извършената престъпна дейтелност, мотивирайте я.

С оглед данните в казуса от Марияна Емилова Тодорова са осъществени следните престъпления:

Престъпление по чл.249, ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК.

Престъпление по чл.196, ал.1, т. 2, вр. чл.195, ал.1, т. 4, вр.чл.26, ал.1 от НК.

Престъплението по чл.249, ал.1, вр. чл.26, ал.1 от НК- използване на платежен инструмент без съгласието на титуляря е описано в глава шеста, раздел четвърти - престъпление против паричната и кредитната система

Деянието се осъществява чрез използването на платежния инструмент или данни от него. Като необходимо условие за обективна съставомерност на деянието е изискването платежният инструмент да е с друг титуляр, т.е. да е чужд за дееца.

Съгласно условието по казуса Марияна Емилова Тодорова е използвала на 05.06.2021г. и на 06.06.2021г. общо 8 пъти на 2 банкомата в гр. Варна платежен инструмент дебитната карта с №474836****6093, издадена от „Банка ДСК“ АД на името на Живко Димитров Ангелов, от която изтеглила обща сума в размер на 500 лв.

Формата на вината е пряк умисъл, което се аргументира от обстоятелството, че Марияна Тодорова е придобила по противозаконен начин дебитната карта и я е използвала, за да получи достъп до средствата по нея. От това се извежда, че Марияна Тодорова е съзнавала обществената опасност на деянието, предвиждала е последиците и е искала тяхното настъпване.

Субект на престъплението по чл. 249, ал.1 от НК е всяко наказателноотговорно лице, какъвто субект е Марияна Тодорова.

В случая престъплението по чл. 249, ал. 1 от НК е извършено при условията на продължавано престъпление по смисъла на чл. 26, ал. 1 от НК - две или повече деяния, които осъществяват поотделно един състав на едно и също престъпление и са извършени през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващите се явяват от обективна и субективна страна продължение на предшестващите.

Престъплението по чл. 196, ал. 1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл.26, ал. 1 от НК е против собствеността и е описано в глава пета, раздел първи - кражба, която с оглед предходната съдимост на извършителката представлява опасен рецидив, извършена е в условията на продължавано престъпление, състоящо се от две деяния. Първото, осъществено на 04. 06. 2021 г., съответства от обективна страна на признаците на основния състав на престъплението „кражба“. Отнемането на вещите на 07. 08. 2021 г. е

реализирано с помощта на техническо средство – ключ. Съгласно утвърдената практика ключът, независимо дали оригинален или подправен е техническо средство.

Непосредствен обект на посегателство по този законов текст са обществените отношения, в рамките на които се гарантира нормалното упражняване на правото на собственост или владение върху движими вещи.

Предмет на кражбата може да бъде само чужда движима вещ, включително и когато част от вещта принадлежи на виновния.

Вещта е годен предмет на кражба, **когато има определена стойност**, изчислима в пари. Стойността ѝ следва да се определи към датата на извършване на деянието. Банковата карта като пластика няма стойност.

Изпълнителното деяние на престъплението „кражба“ е очертано в закона като отнемане на вещта - предмет на престъплението. Отнемането обхваща два акта: прекъсване на чуждото владение и установяване на своя фактическа власт върху вещта от страна на дееца. Деецът установява свое владение върху вещта - предмет на кражбата, когато придобие възможност безпрепятствено да се разпорежда с вещта.

Съгласно условието по казуса, предмет на посегателство от страна на Марияна Емилова Тодорова са две парични суми – първата е в размер на 280 лв., тъй като 20 лв. са ѝ били дадени от пострадалия Живко Ангелов, а втората е в размер на 300 лв.

Субект на престъплението „кражба“ е всяко наказателноотговорно лице. Съгласно данните в казуса Марияна Тодорова е годен субект на престъпление.

Кражбата може да бъде извършена само при пряк умисъл. В конкретния случай, осъществените от страна на Марияна Тодорова деяния водят до извода, че същата е съзнавала общественоопасния им характер. Това следва от факта, че при получаването на доброволно дадените ѝ от Ж. Ангелов 20 лв. тя е могла да възприеме къде той държи парите си. Изчаквайки той да излезе от стаята, тя се е възползвала от отсъствието му, за да отнеме намиращата се в шкафа сума. От това можем да заключим, че тя е съзнавала както обстоятелството, че посяга върху чужди вещи, така и липсата на съгласие от страна на Ангелов. Марияна е имала представа, че прекъсва фактическата власт на досегашния владеец върху вещите – парични суми и установява своя собствена такава. Осъществявайки деянието по описания начин, тя е могла да предвиди настъпването на последиците от него и да се насочи непосредствено към постигането им.

От субективна страна е налице и присвоително намерение. Такова е налице, когато деецът възнамерява след деянието да се разпорежда с отнетите вещи като със свои. Според данните на казуса веднага след като е установила фактическа власт върху паричните суми Тодорова предприела действия по разпореждане с тях, съответно е демонстрирано и присвоително намерение.

Извършената кражба е в условията на опасен рецидив, по смисъла на чл. 29, ал. 1, б. „а“ от НК. Последното осъждане на Мариана Тодорова е за тежко умишлено престъпление по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК- кражба при условията на повторност. Петгодишният срок по смисъла на чл. 30, ал.1 от НК не е изтекъл, тъй като извършителката е изтърпяла последното си осъждане на

06.05.2021г. Данните от казуса не позволяват убедително да се поддържа квалификация на рецидива по чл. 29, ал. 1, б. „б“, тъй като в текста не се предлага подробна информация за предходните осъждания, вида на наложените наказания и наличието на евентуални реабилитации.

Извършената кражба е в условията на продължавано престъпление, като двете деяния – от 04.06.2021г и от 07.08.2021г. осъществяват поотделно различни състави на едно и също престъпление и са извършени през непродължителни периоди от време, при една и съща обстановка и при еднородност на вината, при което последващото се явява от обективна и субективна страна продължение на предшестващото. Второто деяние е извършено чрез използване на техническо средство ключ, поради което и продължаваното престъпление следва да се квалифицира по по-тежко наказуемия състав на кражбата по чл. 195, ал.1, т. 4 от НК.

2. Диспозитиви на обвиненията:

За периода от 05.06.2021г. до 06.06.2021г, в гр.Варна, в условията на продължавано престъпление, използвала платежен инструмент – банкова карта с № 474836****6093, издадена от „Банка ДСК“ АД на името на Живко Димитров Ангелов без съгласието на титуляря, като осъществила осем броя успешни транзакции, както следва:

-на 05.06.2021г. в 14:41:30ч. в размер на 50лв.от АТМ D1994002 на Банка „ДСК“ АД

-на 05.06.2021г. в 14:43:00ч. в размер на 20лв. от АТМ D1994002 на Банка „ДСК“ АД

-на 05.06.2021г. в 14:44:34ч. в размер на 20лв от АТМ D1994002 на Банка „ДСК“ АД

-на 06.06.2021г. в 09:35:39ч. в размер на 20лв от АТМ D0220301 на Банка „ДСК“ АД

-на 06.06.2021г. в 09:36:38ч. в размер на 100лв от АТМ D0220301 на Банка „ДСК“ АД

-на 06.06.2021г. в 10:17:20ч. в размер на 250лв от АТМ D0220301 на Банка „ДСК“ АД

-на 06.06.2021г. в 13:04:24ч. в размер на 20лв от АТМ D1994002 на Банка „ДСК“ АД

-на 06.06.2021г. в 13:05:06ч. в размер на 20лв от АТМ D1994002 на Банка „ДСК“ АД

- всичко на обща стойност 500 лв., като деянието не съставлява по-тежко престъпление - **престъпление по чл.249, ал.1, вр. чл.26, ал. 1 от НК.**

За периода от 04.06.2021г. до 07.08.2021г. в гр. Варна, в условията на продължавано престъпление и на опасен рецидив, чрез използване на техническо средство – ключ, отнела чужди движими вещи- сумата от 580 лева от владението на Живко Димитров Ангелов, без негово съгласие с намерение противозаконно да ги присвои - **престъпление по чл.196, ал.1, т. 2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.**

3. Коя прокуратура е компетентната да осъществи ръководството и надзора на досъдебното производство? Мотивирайте се.

С оглед разпоредбата на чл. 35, ал.2 от НПК престъплението по чл. 249, ал.1 от НК е подсъдно на окръжен съд, а съгласно алинея 1 на същия текст престъплението по чл. 196, ал. 1, т.2, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК на районен съд.

Поради това в настоящия случай е приложим чл. 38 от НПК, който гласи, че когато срещу едно и също лице е повдигнато обвинение за няколко престъпления, подсъдни на различни по степен съдилища, делото за всички престъпления е подсъдно на по - горния съд.

Местната подсъдно се определя от правилото на чл. 36, ал. 1 от НПК, според който делото е подсъдно на съда, в чийто район е извършено престъплението.

Като се съобразят горепосочените разпоредби в настоящия казус компетентна да осъществи ръководство и надзор на досъдебното производство е Окръжна прокуратура- Варна.

4. Мариана била призована да се яви за привличане като обвиняема, но се явила без защитник като обяснила, че въпреки, че иска да бъде защитавана, нямала пари да плати на адвокат, защото не работела и наскоро била излязла от затвора. Разследващият съобразил, че минимумът на предвиденото ѝ наказание не е над десет години, привлякъл я в качеството на обвиняема и провел разпита ѝ без защитник. В тази връзка било ли е допуснато процесуално нарушение? Обосновете отговора си.

Допуснато е процесуално нарушение – с оглед разпоредбата на чл. 94, ал.1, т. 9 от НПК участието на защитник в наказателното производство е задължително, когато обвиняемият не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има защитник и интересите на правосъдието изискват това. В условието е посочено, че Марияна е изявила желание да бъде защитавана, изявлението ѝ за липса на възможност да заплати адвокатско възнаграждение следва да бъде проверено от разследващия като се изиска справка за доходите ѝ, сключени трудови договори и т.н., а последното изискване е налично, тъй като с оглед данните по казуса, Марияна е била многократно осъждана и едно от престъпленията ѝ се квалифицира като извършено при условията на опасен рецидив.

5. Подлежи ли делото на разглеждане по реда на особените правила, глава 27 и глава 29 и при какви предпоставки.

По реда на глава 27:

– с оглед разпоредбата на чл.371, т.1 от НПК подсъдимият и неговият защитник, гражданският ищец, частният обвинител и техните повереници могат да дадат съгласие да не се провежда разпит на всички или на някои свидетели и вещи лица, а при постановяване на присъдата непосредствено да

се ползва съдържанието на съответните протоколи и експертни заключения от досъдебното производство.

- Тъй като в настоящия казус няма обвинения за умишлено причинена смърт, предвид разпоредбата на чл.369а от НПК, при желание на подсъдимата Марияна да признае изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт като се съгласи да не се събират доказателства за тези факти, делото може да приключи по реда на чл.371 т.2 от НПК.

По реда на глава 29

Тъй като обвиненията по настоящия казус не попадат в посочените в чл. 381, ал. 2 от НПК изключения, след приключване на разследването по предложение на прокурора или на защитника е допустимо образуваното досъдебно производство да приключи по реда на чл. 381, ал.1 от НПК.

Предвид разпоредбата на чл. 381, ал. 3 от НПК, задължителна предпоставка е причинените имуществени вреди да са възстановени или обезпечени. Споразумението се изготвя в писмена форма и съдържа съгласие по въпросите, вписани в чл. 381, ал. 5, т. 1- т. 6, подписва се от прокурора, защитника и обвиняемата и в него обвиняемата декларира, че се отказва от съдебно разглеждане на делото по общия ред.

Казусът е изготвен по конкретно наказателно дело, във връзка с което са постановени и влезли в сила следните съдебни актове:

Влязла в сила на 15.03.2024г. Присъда № 12/17.03.2023г. по НОХД № 544/2022г по описа на ВОС, Решение № 177/18.12.2023г. по ВНОХД № 182/2023г по описа на АС – Варна, Решение № 169/15.03.2024г. по КНД № 138/2024г по описа на ВКС

Диспозитивът е изписан съгласно внесения в съда обвинителен акт и евентуалните отклонения от този модел не са приети като основание за отрицателна оценка.